

På naturens villkor

"Här var jag minsann först på plats!"
Utbyggnaden av fritidshuset Solberga på Öland har skett på ursprungshusets och den omgivande naturens villkor. Trä möter öppen berggrund i ett nära samspel.

TEXT **JOHAN LUNDE/SAR/MSA** FOTO **NILS ELGQVIST**

ETT STENKAST FRÅN Borgholm, i en sluttning upp mot landborgskanten, ligger ett Fågelfors-typhus från 1927. Omgivet av lummig grönska och med kalkstensflis delvis blottad i dagen, kan man från det lite nationalromantiska faluröda huset skymta Kalmar sund. Det är en idyll, som när vårgrönskan gör sin entré nästan kan liknas vid en öländsk regnskog.

För fyra år sedan fick vi en förfrågan om att titta på lite förändringar.

Beställaren är en familj djupt förankrad i småländsk träverksamhet. Deras engagemang, nyfikenhet och glädje, har varit en stor inspiration under hela

processen. Redan tidigt stod det klart att projektet skulle formas av kärleken till trä och platsens – Öland – naturliga prägel av kalksten.

Familjens tydliga önskan om att vara hänsynfull till de naturliga förutsättningarna och måna om proportioner, utblickar och material, gav och oss möjlighet att vara både detaljerade och lekfulla. En gemensam strävan var att skapa varierade trädgårdsrum, från den intima ”franska trädgårdsmiljön” till effektiva och flexibla ytor. Beställarens behov av såväl generösa och funktionella gemensamma platser, som privata lungor, är

ibland stort. En sommardag kan närmare trettio personer med familjemedlemmar och vänner finnas på plats samtidigt.

Fyra år senare omges det nu renoverade ursprungshuset av fyra nya byggnader: två bostadshus, ett växthus samt en stor pool med poolhus. Men som beställaren betonat under hela processen: huset ska kunna säga ”att här var jag minsann först på plats!”

VI ARBETADE MED målsättningen att husen och trädgårdsdelen på ett okonstlat och intimt sätt skulle möta de naturliga förutsättningarna; berg,

Gångarna består av normalhyvlade kalkstensflisor.

topografi och träd. Många idéer diskuterades och löstes på plats i samråd med entreprenörer som till fullo förstod att möta upp beställarens ambitioner.

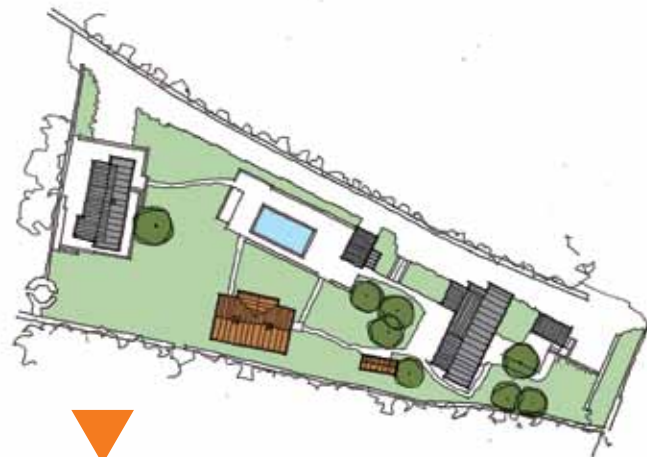
Kalksten användes självklart i flera olika bearbetningar och sammanhang. På tomten fanns från början kalksten synligt i både murar och kalkstenshällar som sköt ut från slänten. Än mer kom att friläggas och nyttjas under byggtiden.

De nya bostadshusen placerades tvärs lutningen och i slänterna mellan byggnaderna kombinerades naturliga flisor och hällar med anlagd sten i planteringskanter, krytor och murar.

GRÖNA FINGRAR HAR förvandlat slänterna till "Borgholms hängande trädgårdar", vilket gör att hela området smälter in i den ursprungliga karaktären. Gångar är lagda med normalhyvlade flisor som vindlar fritt mellan hus, gräs och murar.

Muren som reser sig vid den ena parkeringsplatsen är den blottade berggrunden, kompletterad med kalkstensblock. Vissa murar har utförts putsade och krönts med kalksten.

Poolkanten är av topphyvlad kalksten. Den är mjukt rundad och vänlig för badande barn och utomhusduschen stödjer sig mot en rest kalkstensflisa. Poolhus och entréer är försedda med slipad kalksten. ■

Projekt: Solberga, Borgholms kommun.

Ny- och ombyggnad av fritidshus.

Byggherre: Ronney Jarl.

Arkitekt: Atrio arkitekter, Kalmar, genom Johan Lunde.

Landskapsarkitekt: Outside Landskapsarkitekter, Kalmar, genom Peter Bergholm.

Entreprenör bygg: KV Bygg, Kalmar.

Entreprenör mark: Svensk Entreprenad, Torsås.

Stenleverantör utomhus: Mysinge Stenhuggeri.

Stenleverantör inomhus: Mysinge Stenhuggeri och Sjöströms Stenförädling.